

Стратегію розвитку екологічної освіти обговорили в ЗНУ

23-25 травня в ЗНУ відбулося засідання комісії з екології, охорони навколишнього природного середовища та збалансованого природокористування Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України. У її роботі взяли участь близько тридцяти провідних фахівців у галузі екології з різних вищих навчальних закладів нашої країни.

Відкриття заходу на біологічному факультеті ЗНУ розпочалося урочистим пленарним засіданням. До складу президії увійшли: голова комісії з екології, охорони навколишнього природного середовища та збалансованого природокористування НМР МОН України, ректор Одеського державного екологічного університету **Сергій Степаненко**, завідувач сектора природничої та аграрної освіти ІІТЗО МОН України **Наталія Тимошенко**, перший проректор ЗНУ **Олександр Бондар**, декан біологічного факультету, професор **Людмила Омелянчик**, завідувач кафедри загальної та прикладної екології і зоології, професор **Олександр Рильський**.

Під час урочистого відкриття засідання екологічної комісії з вітальним словом до учасників заходу звернувся перший проректор ЗНУ **Олександр Бондар**:

- Ми раді вітати у стінах нашого вишу науковців з усієї країни, які займаються вирішенням актуальних питань охорони навколишнього середовища. Нам надзвичайно приємно, що чергове засідання екологічної комісії проходить саме на запорізькій землі. Науковці відзначають велике антропогенне навантаження на навколишнє середовище, що має місце в нашому регіоні. Зокрема, показник розораності сільськогосподарських земель в області становить майже 90%. Все це потребує негайного

вирішення екологічних проблем та впровадження нових форм і методів екологічної освіти, які відповідатимуть міжнародним стандартам. Ці проблеми мають долатися спільними зусиллями як екологів, так і економістів, юристів та інших фахівців.

До присутніх із побажаннями плідної роботи також звернулися: декан біологічного факультету **Людмила Омелянчик** і завідувач кафедри загальної та прикладної екології і зоології **Олександр Рильський**. Людмила Олександрівна ознайомила присутніх з історією створення та етапами розвитку біологічного факультету, напрямками наукової роботи, що ведеться на факультеті. Зокрема, вона розповіла про співпрацю біологічного факультету з екологічними лабораторіями підприємств Запоріжжя та про розвиток напрямку "Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування" на біологічному факультеті Запорізького національного університету.

Голова комісії **Сергій Степаненко**, у свою чергу, подякував керівництву ЗНУ та представникам біологічного факультету за належну організацію та створення комфортних умов для роботи екологічної комісії. Далі він окреслив

питання порядку денного та ознайомив присутніх із нормативними документами, у відповідності до яких комісія повинна опрацювати питання та розробити програми з напрямку "Екологія". Під час роботи комісії були розглянуті питання нормативно-методичного забезпечення організації навчального процесу у ВНЗ,

затвердження галузевих стандартів вищої освіти зі спеціальностей екологічного напрямку, концептуальні аспекти реалізації державної політики в галузі вищої освіти для забезпечення сталого розвитку та інші.

Під час роботи комісії з доповідями виступили завідувач сектора природничої та аграрної освіти ІІТЗО МОН України **Наталія Тимошенко** ("Стан розробки та затвердження галузевих стандартів вищої освіти для освітньо-кваліфікаційного рівня магістра зі спеціальностей екологічного напрямку"), проректор з науково-педагогічної роботи Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління **Ванда Барановська** ("Про Концепцію реалізації державної політики щодо освіти для сталого розвитку. Стратегія освіти для сталого розвитку"), голова робочої групи, декан екологічного факультету Одеського державного екологічного університету **Олена Владимірова** ("Про затвердження програм нормативних дисциплін з напрямку підготовки 6.040106 "Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування").

(Початок. Продовження на 2 сторінці)

п'ятниця, 21 червня 2013 року

Колектив Запорізького національного університету вітає проректора з наукової роботи, заслуженого діяча науки і техніки України, академіка АН Вищої школи України, доктора технічних наук, професора **Віктора Захаровича Гришака** з нагородженням **Орденом "За заслуги перед Запорізьким краєм" III ступеня** за багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм, активну громадську діяльність, вагомий особистий внесок у розвиток освіти і науки Запорізької області та з нагоди Дня науки (Розпорядження голови Запорізької обласної ради від 10.04.2013 р.)!

НОВИНИ

■ Наказом Міністерства освіти і науки України № 463 від 25.04.2013 р. перереєстровано на новий трирічний термін спеціалізовану вчену раду К 17.051.01 у Запорізькому національному університеті з правом захисту дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за двома спеціальностями: історія України та історіографія, джерелознавство і спеціальні історичні дисципліни. Спеціалізовану вчену раду очолив ректор ЗНУ, доктор історичних наук, професор **Микола Фролов**. Його заступником призначено доктора історичних наук, професора **Федора Турченка**, ученим секретарем – кандидата історичних наук, доцента **Юрія Каганова**. Спеціалізована вчена рада з історичних наук плідно працює в нашому університеті з 1992 р. Лише за останні п'ять років у ній захищено понад 50 дисертаційних робіт, присвячених актуальним проблемам історії України, джерелознавства та історіографії. В умовах посилення вимог до спецрад з боку МОН України, скорочення їх чисельності перереєстрація спеціалізованої вченої ради в нашому виші є визнанням потужної наукової школи істориків Запорізького національного університету, свідченням високого рівня кадрового та матеріально-технічного забезпечення підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації в нашому університеті.

■ 11 червня до ЗНУ завітала делегація співробітників Державного підприємства "Конструкторське бюро «Південне»". Їхній робочий візит відбувся у рамках реалізації Генеральної угоди про співпрацю між КБ "Південне" і запорізькими вищими навчальними закладами, укладеної 7 лютого 2013 року. Метою візиту делегації стало обговорення можливого співробітництва між конструкторським бюро та вищими навчальними закладами міста – Запорізьким національним університетом, Запорізьким національним технічним університетом і Запорізькою державною інженерною академією. На нараді, під час якої були обговорені питання майбутнього співробітництва, вищі навчальні заклади представляли ректор ЗНУ, професор **Микола Фролов**, ректор ЗНТУ, професор **Сергій Беліков**, проректор з наукової роботи ЗНУ, професор **Віктор Гришак** і проректор з науково-педагогічної роботи ЗДІА, професор **Михайло Пазюк**. У результаті обговорення представникам КБ "Південне" надали проект договору щодо наукової та науково-технічної співпраці терміном на 5-7 років між вказаним бюро та запорізькими вишами. Під час наради її учасники зійшлися на тому, що обидві сторони мають спільні наукові інтереси й зацікавлені у співробітництві в галузі конструювання сучасних машин та апаратів.

■ 9 червня в Економіко-правничому коледжі ЗНУ провели День абітурієнта. На захід завітали близько 130 учнів зі шкіл і гімназій міста та області. Також у цей день у ЗНУ побували майже 300 батьків, які мали нагоду більше дізнатися про умови вступу та навчання в нашому коледжі. Майбутні студенти змогли пройти професійну комп'ютерну діагностику, аби із урахуванням їх складу характеру та здібностей довідатись, які професії підходять їм найбільше. Також на абітурієнтів і їх батьків чекала консультація з найважливіших питань, пов'язаних зі вступною кампанією, екзаменами та одномісячними підготовчими курсами. Для всіх охочих влаштували екскурсію студмістечком, під час якої розповіли про місце їх майбутнього навчання. Завершився День абітурієнта зустріччю школярів та їх батьків із директором Економіко-правничого коледжу **Оленою Грибановою**.

■ 14 червня у ЗНУ відбулося останнє цього року засідання Науково-методичної ради. Голова Науково-методичної ради ЗНУ, проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи **Наталія Грозовська** підвела підсумки роботи ради за минулий рік. За пропозицією доцента кафедри інформаційних технологій **Олени Пшеничної**, яка раніше представила власні розробки, учасники заходу обговорили питання дистанційного навчання за допомогою електронних ресурсів.

Микола Фролов: "Головна умова нашої конкурентоздатності – творчий, професійний колектив"

- Миколо Олександровичу, цей навчальний рік видався щедрим на події та досягнення для нашого університету. Які з них, на Вашу думку, можна вважати найважливішими, такими, що впливатимуть на подальшу діяльність ЗНУ?

- На мою думку, головне, що відбулося у 2012/13 навчальному році, - це поява в навчально-педагогічного колективу і студентства ЗНУ додаткових підстав для оптимізму, розуміння позитивної перспективи, що відкривається перед нашим університетом. На сьогодні наш вищий навчальний заклад перебуває у стані всебічної модернізації, а це є головним нашим досягненням.

- Які напрями роботи вишу в цьому навчальному році були пріоритетними, а на які варто буде звернути більше уваги в наступному році?

- На сьогодні у ЗНУ відбувається удосконалення змісту і форми навчального процесу. Так, успішно проліцензовані нові та пройшли перереєстрацію напрями підготовки, що вже існують. Також на базі нашого університету відкрита нова спецрада із захисту кандидатських дисертацій з економіки, а спецради з історичних, математичних та юридичних наук упевнено підтвердили свій статус. Варто звернути увагу на те, що суттєво поліпшується матеріальна база, зокрема зараз відбувається пошук додаткових площ для збільшення аудиторного фонду.

- Наукова робота ЗНУ була відзначена на

рівні Міністерства освіти і науки. Як Ви оцінюєте діяльність наших вчених і які перспективи в цій галузі можуть очікувати співробітників вишу?

- Я вважаю, що наукова робота в ЗНУ потребує суттєвого поліпшення. Так, важливим завданням є створення додаткових стимулів та умов для діяльності вчених.

- Наші спортсмени часто посідають призові місця у престижних міжнародних змаганнях. На одній із пресконференцій із приводу такої перемоги Ви зазначили, що розвиток спорту є пріоритетним напрямом діяльності вишу. Що було зроблено в цьому напрямку протягом навчального року і які подальші плани щодо цього питання?

- На мою думку, за цей час значно поліпшилася діяльність спортивного комплексу університету на чолі з його директором **Михайлом Протасом**. Також зміцнився загальноуніверситетський авторитет факультету фізичного виховання під керівництвом декана, професора **Миколи Малікова**. Жіноча команда "Орбіта-ЗТМК-ЗНУ", повернувшись до еліти вітчизняного баскетболу, посіла почесне III місце у вищій лізі. Головне ж, що треба змінювати в питаннях підтримки спорту та фізичної культури, - це суттєво модернізувати спортивну базу університету. Для цього ми зараз якраз ведемо пошук додаткових

джерел фінансування.

- Під час навчального року представники адміністративного корпусу університету щомісяця зустрічалися зі студентським активом і Науковим товариством студентів та аспірантів. Яке значення мали такі зустрічі, які їх практичні наслідки?

- Я надаю цим зустрічам важливого значення і переконаний, що взаємодія ректорату та студентського самоврядування і надалі буде тільки зміцнюватися. Моя принципова позиція полягає в тому, що університет існує, у першу чергу, для навчання та всебічного розвитку студентства.

- За цей рік університет помітно зміцнив матеріально-технічну базу, зараз продовжується ремонт на території студмістечка. Якою буде подальша політика керівництва в цьому напрямку?

- Із цього приводу можна виділити два найважливіші напрями подальшої діяльності університету: ремонті роботи в аудиторіях та комп'ютеризація навчального процесу. По можливості, будемо продовжувати і благоустрій студмістечка, гуртожитків.

- Які перспективи розвитку нашого вищого навчального закладу Ви вважаєте пріоритетними на наступний рік? Поділіться, будь ласка, із читачами своїми планами.

- Найважливішим стратегічним завданням, що стоїть перед усіма нами, є підвищення конкурентоздатності нашого університету, його привабливості для студентів та абітурієнтів. У нас для цього є всі можливості, а головне - творчий, професійний колектив.

- Дякуємо за цікаву розмову.

Стратегію розвитку екологічної освіти обговорили в ЗНУ

(Продовження. Початок на 1 сторінці)

Про підсумки Другого туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за спеціальністю “Екологія і охорона навколишнього середовища” та Всеукраїнських олімпіад із напрямів “Екологія” та “Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування” доповіли: професор кафедри прикладної екології та охорони навколишнього середовища Донецького національного технічного університету **Анатолій Панасенко**, завідувач кафедри прикладної екології Одеського державного екологічного університету **Тамерлан Сафронов** та інші.

На засіданні комісії з екології була схвалена і затверджена нормативно-методична документація для забезпечення організації навчального процесу у вищих навчальних закладах, зокрема програми дис-

циплін із екологічних напрямів, а також Концепція реалізації державної політики для забезпечення освіти сталого розвитку. Було ухвалено рішення про розробку складової державних галузевих стандартів щодо засобів діагностики навчання для напрямку “Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування”.

Варто зазначити, що троє студентів-екологів ЗНУ взяли участь у II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із напрямку “Екологія та екологічна безпека”.

Дипломами III ступеня нагороджені студенти IV курсу **Владислав Мосейко** за роботу “Популяційна характеристика *Pelophylax ridibundus* в залежності

від умов існування” (науковий керівник – доцент **Олександр Корж**) і **Наталія Гончарова** за дослідження “Залежності мікрофлори шлунково-кишкового тракту людини від типу харчування” (керівник – професор **Олександр Рильський**). Грамоту учасника конкурсу отримала третьокурсниця біологічного факультету **Олена Кашуба**.

У рамках роботи екологічної комісії Наукова бібліотека ЗНУ підготувала тематичну виставку. Були представлені наукові та періодичні видання з тематичних розділів “Екологія”, “Екологічна освіта”, “Екологічна безпека” та інших.

Олена ХЛИСТУН

5000 випускників Запорізького національного

Навчальний рік у ЗНУ завершився, отримав 653 студенти (з відзнакою – 388); “спеціаліст” – 1 804 (з відзнакою – 324), а дипломи бакалаврів – 2 327 (із відзнакою – 272) особи.

У Центрі післядипломної освіти ЗНУ в цьому році 157 випускників із 13 спеціальностей пройшли підготовку й отримав свої дипломи. Для більшості з них це можливість досягти нових кар’єрних висот, стати висококваліфікованими фахівцями із обраної спеціальності.

Не меншою популярністю користується Центр вивчення іноземних мов ЗНУ. У поточному навчальному році на курсах з іноземних мов (англійська, німецька, іспанська, італійська та ін.) пройшли підготовку 210 осіб. У групах підготовки вступників до магістратури навчалися 40 бакалаврів. Дипломи випускників Центру вивчення німецької мови при Гете-Інституті отримали 260 осіб. Французький лінгвістичний центр вручив сертифікати 18 своїм випускникам.

Окрім того, 48 слухачів пройшли дистанційне навчання з англійської мови на базі Канадського коледжу англійської мови (м. Ванкувер).

А ще варто згадати про наймолодших “студентів” Запорізького національного: 19 маленьких учнів центру успішно завершили курси “Англійська для малюків”. Вони, ще не ставши школярами, уже оволоділи азами іноземної мови.

Колектив Запорізького національного університету бажає успіхів усім випускникам, успішної реалізації всіх планів та ідей і вдалого використання знань, здобутих у нашому виші!

Ректори вітчизняних вишів обмінялися думками щодо технологій навчання

Протягом квітня-травня Міністерство освіти і науки України організувало низку заходів для ректорів і проректорів вищих навчальних закладів, присвячених актуальним проблемам вітчизняної освітньої галузі. Під час цих наукових зібрань йшлося про навчання і виховання в умовах Болонської системи, міжнародну діяльність вишів тощо. У заходах взяли участь представники ректорату Запорізького національного університету.

Так, 18-19 квітня в Макіївці відбулася Міжнародна науково-практична конференція “Ефективні технології навчання та виховання в контексті Болонської системи”, організована МОН України. Цей захід зібрав ректорів вітчизняних вищих навчальних закладів. Запорізький національний університет на науковому зібранні представляв ректор нашого вишу, професор **Микола Фролов**. У результаті напруженої дводенної роботи учасники конференції зійшлися на тому, що форми організації навчально-виховного процесу в Україні потребують перегляду, зокрема більш широкого впровадження дистанційного навчання, використання ІТ-технологій при викладанні дисциплін тощо. Під час ухвалення рішення за результатами роботи конференції її учасники звернули особливу увагу на тезу про те, що головна умова модернізації освіти передбачає її тісний взаємозв’язок із наукою, педаго-

гічна теорія має поєднуватися з практикою, а підвищення ролі наукових досліджень на всіх освітньо-кваліфікаційних рівнях навчання студентів має важливе значення.

Проректор з наукової роботи **Віктор Гришак** і проректор з АГР **Сергій Кушнір** побували на курсах підвищення кваліфікації проректорів, які проходили в Києві з 13 по 15 травня. У їх роботі, крім науковців провідних вишів України, взяли участь і представники керівництва Міністерства освіти і науки України. Під час заходу обговорювались такі важливі питання, як формування наукового потенціалу, виконання державних замовлень по аспірантурі та докторантурі, якість освітніх послуг, зміст навчальної та наукової роботи та ін. Також під час роботи курсів наголошувалося на неможливості подальшого розвитку вищих навчальних закладів без налагодження міжнародних стосунків, зокрема без запровадження програми подвійного диплома. Були розглянуті питання щодо впровадження концепції “навчання впродовж усього життя”, цілеспрямованої роботи щодо працевлаштування випускників, наявності постійно діючої групи з моніторингу рейтингу університету тощо.

16-18 травня в Чернівцях відбулася Міжнародна науково-практична конференція “Міжнародна співпраця університетів як невід’ємна складова інноваційного розвитку вищої школи”. ЗНУ на

ній представляв проректор з питань науково-педагогічної роботи **Володимир Волков**. Серед інших пунктів, які увійшли до проекту резолюції цієї конференції, є вказівки на те, що міжнародна співпраця має стати стратегічним напрямком розвитку ВНЗ, до міжнародної співпраці треба активно залучати структурні підрозділи вишів, на рівні факультетів і кафедр, її результати посилено висвітлювати у ЗМІ. Також учасники конференції внесли пропозицію, аби юридичні факультети вищих навчальних закладів посилили роботу щодо внесення пропозицій вдосконалення законодавства про вищу школу.

23 травня в Запорізькому національному університеті провели розширене засідання науково-технічної ради, на яке запросили деканів факультетів, завідувачів кафедр і керівників структурних підрозділів. Серед інших важливих питань учасники заходу заслухали доповідь проректора з наукової роботи, професора **Віктора Гришака**, присвячену участі ректора і проректорів нашого університету в наукових заходах, організованих Міністерством освіти і науки України. Під час науково-технічної ради ЗНУ її учасники заслухали також доповідь про підвищення результативності наукової та науково-технічної діяльності в університеті. Із врахуванням всієї отриманої інформації рішення з цього питання було ухвалене одностайно.

З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ!

■ **1 червня** – директора Комбінату громадського харчування **Антоніну Миколаївну Шегеру**;
■ **6 червня** – завідувача кафедри українознавства, доцента **Ольгу Олександрівну Стадніченко**;
■ **11 червня** – професора кафедри економічної кібернетики **Ігоря Вікторовича Козіна**;
■ **15 червня** – декана філологічного факультету, завідувача кафедри української літератури, професора **Тамару Володимирівну Хом’як**; заступника декана з навчальної роботи юридичного факультету, доцента кафедри адміністративного та господарського права **Юлію Володимирівну Пирожкову**;
■ **18 червня** – завідувача кафедри української мови, доцента **Любов Миколаївну Стовбур**; завідувача навчальної лабораторії та інтернет-радіо “Університет” та новітніх медіа кафедри журналістики **Наталію Анатоліївну Виговську**;
■ **20 червня** – завідувача кафедри педагогіки і психології освітньої діяльності, професора кафедри практичної психології **Наталію Федорівну Шевченко**;
■ **21 червня** – голову науково-методичної ради факультету СПП, заступника декана з наукової роботи факультету соціальної педагогіки та психології, доцента кафедри практичної психології **Маріанну Григорівну Ткалич**;

■ **23 червня** – коменданта спортивно-оздоровчого комплексу **Анжелу Суренівну Барсегян**;
■ **25 червня** – начальника відділу моніторингу, якості освіти і ліцензування **Марину Анатоліївну Томченко**;
■ **29 червня** – заступника декана з навчальної роботи факультету іноземної філології, доцента кафедри англійської філології **Катерину Миколаївну Василю**;
■ **1 липня** – заступника декана з наукової роботи математичного факультету, доцента кафедри прикладної математики і механіки **Вікторію Володимирівну Леонтьєву**;
■ **3 липня** – декана факультету фізичного виховання, завідувача кафедри фізичної реабілітації, професора **Миколу Васильовича Малікова**;
■ **5 липня** – начальника відділу охорони праці **Ігоря Юрійовича Маказана**;
■ **6 липня** – директора студентського спортивно-оздоровчого табору “Славутич” **Віктора Васильовича Клименка**;
■ **11 липня** – професора кафедри хімії **Олександра Анатолійовича Бражка**;
■ **12 липня** – заступника декана по заочному відділенню факультету іноземної філології, доцента кафедри викладання другої іноземної мови **Наталю**

Колектив ЗНУ вітає літніх іменинників...

Борисівну Бондаренко; заступника декана з навчальної роботи філологічного факультету, доцента кафедри української літератури **Оксану Анатоліївну Проценко**; заступника декана з наукової роботи юридичного факультету, доцента кафедри адміністративного та господарського права **Павла Сергійовича Лютікова**;
■ **17 липня** – завідувача кафедри теорії та практики менеджменту, професора **Станіслава Михайловича Григор’єва**;
■ **19 липня** – декана факультету менеджменту, завідувача кафедри ділової комунікації, доцента **Ірину Григорівну Шавкун**; заступника декана з виховної роботи факультету соціальної педагогіки та психології, доцента кафедри педагогіки та психології освітньої діяльності **Ларису Сергіївну Іванову**;
■ **23 липня** – декана факультету соціології та управління, завідувача кафедри соціології, професора **Максима Анатолійовича Лепського**;
■ **25 липня** – професора кафедри англійської філології **Тетяну Олександрівну Пахомову**;
■ **27 липня** – заступника декана з наукової роботи факультету іноземної філології, доцента кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови **Русудан Кирилівну Махачашвілі**;
■ **1 серпня** – начальника відділу аудиту **Наталію**

Яківну Чистякову;
■ **2 серпня** – начальника відділу кадрів **Наталю Іванівну Котляренко**;
■ **3 серпня** – професора кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин **Олександра Рашидовича Давлетова**; начальника відділу міжнародних зв’язків та роботи з іноземними студентами **Олену Володимирівну Тупахіну**;
■ **4 серпня** – заступника декана з виховної роботи математичного факультету, доцента кафедри прикладної математики і механіки **Наталію Олександрівну Кондрат’єву**; в.о. завідувача кафедри політології, доцента **Євгена Георгійовича Цокура**;
■ **6 серпня** – заступника декана з виховної роботи факультету менеджменту, доцента кафедри ділової комунікації **Андрія Олеговича Кургузова**;
■ **9 серпня** – завідувача кафедри німецької філології і перекладу, доцента **Сергія Юрійовича Вапірова**;
■ **13 серпня** – завідувача кафедри економічної кібернетики, професора **Наталію Костянтинівну Максишко**;
■ **16 серпня** – професора кафедри російської філології **Валентина Кузьмовича Іваненка**; завідувача кафедри історії і теорії держави та права, доцента **Ларису Григорівну Удовіку**;
■ **18 серпня** – голову навчально-методичної ради

У другому навчальному семестрі студенти першого курсу, що приєдналися до великої родини університету, взяли участь у соціологічному дослідженні, організованому Центром незалежних соціологічних досліджень ЗНУ. На меті було визначення міри адаптованості першокурсників до навчального процесу, академічних груп та, загалом, до правил життя у стінах вишу.

Зміна місця навчання, оточення, вимог, стилів поведінки тощо – це завжди достатньо суттєві та важливі події в житті молодої особи. Хтось їх очікує з нетерпінням і швидко звикає до всього нового, хтось же навпаки – боїться цього та довго не може пристосуватись до нових умов. Все це називається *процесом адаптації*, якість проходження якого впливає і на емоційний стан людини, і на її задоволення такими змінами. Вдале проходження даного процесу є запорукою задоволеності власне самим університетом, факультетом, спеціальністю тощо. Як бачимо з малюнка 1, нове покоління наших студентів відзна-

Малюнок 1. Складові визначення якості адаптації (у відсотках до опитаних першокурсників усіх факультетів ЗНУ)

Першокурсники ЗНУ: адаптовані та задоволені

чається доволі високими показниками рівня загальної задоволеності своїм перебуванням у стінах ЗНУ.

Основним предметом стурбованості наших студентів залишається матеріально-технічний бік організації навчального процесу. Так, відсутність зон відпочинку, черги в їдальню, що пов'язані з незадовільною пропускнуою здатністю існуючих пунктів громадського харчування, які в повній мірі не можуть задовольнити потреби студентства, ціни на їжу, обмеженість бібліотечного фонду тощо – це ті питання, що є нагальними та актуальними для кожного студента і не тільки першого року навчання.

Що ж стосується відмінностей між відповідями жіночої та чоловічої частин студентства, тих питань, якими занепокоєні першокурсники, то тут маємо констатувати вищий рівень емоційної чутливості дівчат-студенток до питань, пов'язаних із сім'єю, в той час, як хлопці більше переживають за матеріально-технічний бік організації процесу навчання.

Звертаючись до специфіки протікання міжособистісної взаємодії між першокурсниками, зупинимось на загальних моментах, виявлених у ході опитування першокурсників:

Малюнок 2. Рейтинг питань, що викликають стурбованість студентів першого курсу ЗНУ

(проблеми, по яких зафіксований показник вище трьох балів)

- певні проблеми виникають у студентів у ситуаціях, коли їм потрібно вдатися до самоорганізації для виконання колективного завдання, підґрунтям чого можуть бути різні причини. Наприклад, майже половина тих, хто сказав про існування таких складнощів, не визнає авторитету формального лідера, тобто старости, 31% має напружені стосунки з деякими одногрупниками, а 17% – байдужі до власних одногрупників.

- певна категорія студентства незадоволена обраними кандидатурами старост і кураторів груп. Що стосується останніх, то, окрім особистісних рис кура-

тора, причина невдоволення може бути пов'язана з перенесенням очікувань від класного керівника у школі на куратора, який має дещо інші функціональні обов'язки. Особи, що обіймають посаду старости, також не завжди підходять на цю роль, навіть коли студенти самі мають можливість їх обрати. Адже, по-перше, вибір припадає на початок навчання, коли студенти між собою практично не знайомі, а,

по-друге, тільки з плином часу можна бути певними, що обраний студент займає своє місце.

Підбиваючи підсумок, зазначимо, що більшість студентів першого курсу вдало адаптувалася до університетського життя в усіх його проявах, що, безумовно, виступає важливим підґрунтям для подальшого професійного становлення молоді. А виявлені існуючі проблемні питання стануть полем для подальшої предметної діяльності кураторів і керівництва факультетів та університету загалом.

Колектив Центру незалежних соціологічних досліджень ЗНУ

Єдиний європейський освітній простір формують і наші вчені

Із 21 по 24 травня на територіях Закарпатського державного університету, Словаччини та Угорщини проходила XXVI Міжнародна науково-практична конференція "Розвиток єдиного європейського освітнього простору: поєднання зарубіжного досвіду з національними традиціями". Участь у заході взяв представник юридичного факультету ЗНУ, кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права та правосуддя Олег Синеокий.

Організаторами конференції виступили МОН України, Національна академія педагогічних наук України, Ужгородський національний університет, Закарпатський держуніверситет, Київський університет права НАН України, Мішкольський університет (Угорщина), Центральноєвропейська вища школа у м. Скаліца та Академічне товариство ім. Михайла Балудянського (Словаччина). Участь у заходах, що проходили в рамках конференції, взяли понад 70 вчених із країн колишнього соціалістичного східно-європейського блоку: України, Словаччини, Угорщини, Польщі, Чехії.

Головною темою конференції стало створення нових механізмів взаємодії та співпраці між науковими, освітянськими системами та академічними товариствами країн-сусідів. Саме цю ідею поклали в основу виступів ректор Мішкольського університету **Патко Дюла** та голова Академічного товариства ім. М. Балудянського, професор **Міхал Вархола**. Сьогодні вченим цього регіону є чим поділитися і є можливість працювати у спільних напрямках, враховуючи регіональну специфіку та спільні етнокультурні інтереси.

гітаристів другої половини ХХ століття, особливостям його становлення в музичному бізнесі. Ще одним важливим завданням стала апробація докторської дисертації доцента Олега Синеокого зі спеціальності "Теорія та історія соціальних комунікацій", тема якої безпосередньо пов'язана з розвитком музичного мистецтва Східної Європи: "Музичний звукозапис у системі масових комунікацій Центрально-Східної Європи".

За підсумками Міжнародної конференції доцент Олег Синеокий був нагороджений Дипломом за "Кращу наукову доповідь". А музична редакція радіостанції міста Кошице "RTVS.SK" провела презентацію його трьох останніх наукових робіт, які так чи інакше пов'язані зі Словаччиною, та запропонувала таку можливість для інших українських науковців.

Представник нашого університету **Олег Синеокий** виступив із доповіддю "Комунікаційні канали споживання музичного контенту продуктів звукозапису: історичні метаморфози і новітні тренди". У виступі був представлений аналіз музичних тенденцій, що сформувалися і панували за часів ізоляваності країн соціалістичного блоку.

У ході конференції також відбулася презентація книги нашого вченого "Томмі Болін та звукозаписувальні комунікації (альтернативна версія)", яка була видана у Словаччині Академічним товариством ім. М. Балудянського. Вона присвячена одному з видатних та загадкових

ЦЕ ВАРТО ЗНАТИ!

■ Два вихідні дні чи два вихідних дні?

Для багатьох людей, що навіть добре володіють українською мовою, часто постає питання, як правильно сказати: "два **вихідні** дні" чи "два **вихідних** дні"? Адже відомо, що з числівниками "два", "три", "чотири", коли вони стоять у називному відмінку множини, належні до них іменники також стоять у тому ж відмінку, але чи узгоджуються так само й прикметники з іменниками при відповідних числівниках? Аналізуючи твори відомих письменників, бачимо, що обидва варіанти мають право на існування, цебто прикметник може стояти в називному й родовому відмінках множини. У Лесі Українки читаємо: "Уже минуло з того часу аж **три довгі роки**", прикметник у називному відмінку множини використовує І. Нечуй-Левицький: "Знайшла **два невеличкі горшечки**". Але в Марка Вовчка знаходимо вже родовий відмінок прикметника: "**Два-три далеких постріли** давали відчувати цю тишу"; те саме бачимо в І. Тобілевича: "**Два невідомі мені товстощі панна** приїхали з оцим листом, кажуть, з Кракова".

Тож, на думку багатьох відомих вітчизняних мовознавців, ці форми є паралельні; кожний може використовувати ту, яка йому більше подобається. Хоча зараз частіше вживається варіант узгодження з називним відмінком множини: "Попереду – два (три) **вихідні** дні".

...і ювілярів!

факультету фізичного виховання, доцента кафедри фізичного виховання **Юрія Анатолійовича Гришка**;

■ **21 серпня** – заступника декана з виховної роботи юридичного факультету, завідувача кафедри кримінального права та правосуддя, доцента **Віктора Петровича Сабадаша**;

■ **22 серпня** – заступника декана з навчальної роботи факультету фізичного виховання, доцента кафедри фізичної реабілітації **Андрія Олександровича Кузнецова**;

■ **23 серпня** – голову науково-методичної ради економічного факультету, професора кафедри фінансів та кредиту **Володимира Зіновійовича Бугая**;

■ **26 серпня** – керівника центру післядипломної освіти **Олену Юрївну Труфанову**;

■ **27 серпня** – завідувача кафедри фізіології з курсом ЦО, професора **Валентину Дем'янівну Бовт**;

■ **28 серпня** – професора, завідувача кафедри мисливствознавства та іхтіології **Валерія Івановича Домніча**;

■ **29 серпня** – професора кафедри фізіології з курсом ЦО **Віталія Андрійовича Єщенко**;

■ **30 серпня** – завідувача кафедри обліку та аудиту, професора **Анатолія Дмитровича Топалова**;

■ **6 червня** – швейцара навчального корпусу №5 **Марію Степанівну Балабасову**; мийника посуду Комбінату громадського харчування **Ірину Петрівну Новікову**;

■ **9 червня** – завідувача кафедри міжнародної економіки та економічної теорії, професора **Дмитра Івановича Бабмінду**;

■ **10 червня** – головного лікаря санаторію-профілакторію **Віктора Борисовича Варвінського**;

■ **11 червня** – прибиральницю біостанції-профілакторію **Тетяну Іванівну Пензову**;

■ **13 червня** – старшого викладача кафедри іноземних мов професійного спрямування **Лідію Іванівну Ярцеву**;

■ **17 червня** – швейцара навчального корпусу №2 **Зінаїду Олександрівну Ільченко**;

■ **21 червня** – доцента кафедри фізичної реабілітації **Віктора Степановича Лиходіда**;

■ **24 червня** – методиста вищої категорії відділу з навчальної роботи **Людмилу Гаврилівну Комісарову**;

■ **25 червня** – доцента кафедри історії і теорії держави та права **Людмилу Миколаївну Бостан**; завідувача відділу наукової бібліотеки **Ірину Володимирівну Шиленку**;

■ **26 червня** – провідного фахівця відділу органі-

заційної роботи, контролю і режиму **Любов Іванівну Остапенку**;

■ **1 липня** – буфетницю комбінату громадського харчування **Надію Іванівну Сак**;

■ **2 липня** – прибиральницю спортивно-оздоровчого комплексу **Любов Миколаївну Лук'яненко**;

■ **8 липня** – бібліотекаря 2 категорії Наукової бібліотеки **Тетяну Флорівну Науменко**; акомпаніатора II категорії кафедри олімпійського та професійного спорту **Маргариту Володимирівну Болотину**;

■ **10 липня** – завідувача кафедри акторської майстерності, професора кафедри педагогіки та психології освітньої діяльності **Галину Василівну Локареву**;

■ **13 липня** – мийника посуду Комбінату громадського харчування **Тетяну Михайлівну Ситенкову**;

■ **16 липня** – бухгалтера 2 категорії відділу бухгалтерського обліку, фінансової та бюджетної звітності **Ольгу Іванівну Курілову**;

■ **18 липня** – прибиральницю навчального корпусу №5 **Віру Леонідівну Озімок**;

■ **21 липня** – швейцара навчального корпусу №4 **Любов Вікторівну Бойченко**;

■ **24 липня** – інженера 1 категорії кафедри прикладної фізики **Василя Юрійовича Лякішева**;

■ **28 липня** – професора кафедри української мови **Петра Івановича Білоусенка**;

■ **3 серпня** – професора кафедри філософії **Володимира Олександровича Тарана**; доцента кафедри медико-біологічних основ фізичної культури **Євгена Олексійовича Шкопинського**;

■ **5 серпня** – доцента кафедри фінансів та кредиту **Тараса Григоровича Шевченка**;

■ **8 серпня** – завідувача кафедри романської філології і перекладу, доцента **Ірину Євгенівну Шаргай**; провідного фахівця навчальної лабораторії супроводження навчального процесу ЦІТ **Нілу Василівну Мигас**; головного бібліотекаря Наукової бібліотеки **Світлану Вікторівну Крапівку**;

швейцара гуртожитку №4 **Світлану Віталіївну Константинову**;

■ **11 серпня** – професора кафедри соціальних комунікацій, реклами та зв'язків з громадськістю **Олену Олександрівну Семенець**;

■ **17 серпня** – завідувача навчальних лабораторій кафедри фізики металів **Тетяну Генріховну Танцюру**;

■ **23 серпня** – завідувача кафедри історії України, професора **Сергія Романовича Ляха**;

заступника головного бухгалтера **Наталію Олексіївну Моцак**.

Спілкуйся англійською все літо!

Цього року **Центр вивчення іноземних мов ЗНУ** започаткував нову форму роботи – розмовні клуби з іноземних мов для всіх студентів ЗНУ та слухачів Центру. Ведуть розмовні клуби волонтери з міжнародної молодіжної організа-

ції AIESEC – це студенти та випускники з різних країн світу. Навесні до нас завітали: **Кароліна Пессона** (Бразилія), **Юлія Шульц** (Німеччина), **Анна Біро** (Угорщина), **Бруно Сомма** (Італія).

Усі охочі, перш за все, мали змогу поспілкуватися англійською, обговорити питання, які стосуються суспільного життя, екології, культури, мови тощо.

Цього літа до нас завітають волонтери з 14 країн – таких, як Велика Британія, Бразилія, Естонія, Швейцарія, Польща тощо.

Директор Центру вивчення іноземних мов **Наталя Костенко** зазначила: “Сподіваємось,

подібна практика спілкування з представниками інших країн стане доброю традицією в нашому університеті, адже для всіх студентів і слухачів – це унікальна можливість здобути та розвивати свої комунікативні навички володіння іноземною мовою. А головне – це можна зробити абсолютно безкоштовно”.

Детальну інформацію можна отримати в Центрі вивчення іноземних мов за тел. 228-75-17, 289-41-45, 066 684 29 11.

Варвара ПЕТРОСОВА, фахівець Центру вивчення іноземних мов

Дотримання правил поведінки на воді – запорука безпечного відпочинку

Наближається пора канікул, масових відпусток. Звичайно, значна частина працівників і студентів місцями відпочинку виберуть оздоровчі заклади на узбережжі моря, озера чи річки, бо вода – чудовий засіб оздоровлення організму. Проте корисним такий відпочинок може бути лише за умови знання та дотримання Правил безпеки.

На жаль, трапляється, що через необережність та необачність відпочинок на воді закінчується трагічно.

Ми тільки дочекалися календарного літа, а на водних об'єктах області уже трапилось 11 трагічних випадків. Переважна більшість нещасних випадків на воді сталася з вини відпочивальників, які необережно вели себе або купалися у невідповідних для купан-

ня та невідомих (заборонених) місцях, перебували в нетверезому стані тощо.

Закликаємо працівників і студентів відповідально ставитись до власного життя і здоров'я та нагадуємо основні вимоги правил безпеки на воді:

- купатися можна в спеціально обладнаних місцях, краще вранці або ввечері, коли ще (вже) не таке палюче сонце;
- не можна запливати за огорожувальні пляжні буйки, бо може не вистачити сил для повернення до берега;
- не наближайтесь по плавучих засобів, оснащених двигунами;
- небезпечно пірнати у місцях, де невідомі глибина та стан дна, а також з човнів, мостів, берегових урвищ;
- розігрівшись на сонці, не стрибайте в холодну воду;
- не поспішайте до води відразу після прийому їжі та в стані алкогольного сп'яніння. Алкоголь блокує нормальну діяльність головного мозку.

Дуже обережно потрібно плавати на надувних матрацах і надувних дитячих іграшках. Їх може віднести вітром або течією далеко від берега, накрити хвилею, із них може вийти повітря, і вони втраять плавучість.

Якщо ви не вмієте плавати, не заходьте у воду на глибину, більшу по груди, навіть тоді, коли Ви маєте підручний плавзасіб.

Щоб не сталося лиха з дітьми, які відпочивають разом з вами, пильно слідкуйте за ними, оскільки поведінка малолітніх дітей непередбачувана.

Шановні працівники і студенти!

Обов'язково дотримуйтесь цих рекомендацій та бережіть себе і своїх близьких!

Трифон ГАПОНЧУК

провідний фахівець із питань НС та ЦЗ

Підготуйся до іспиту з іноземної мови для вступу до магістратури вже зараз!

Центр вивчення іноземних мов ЗНУ пропонує підготовчі курси з іноземної мови для вступу до магістратури. Заняття на курсах не лише дозволять підвищити рівень володіння іноземною мовою, але й підготують студентів до особливостей складання іспиту з урахуванням цього річної програми вступного випробування. У групі – 8-10 осіб. Це дозволяє створити більш ефективну та комфортну атмосферу для навчання. Графік роботи узгоджується окремо з кожною групою. Не упусті свій шанс! Запишись на курси сьогодні!

Детальна інформація і запис на курси за адресою:

вул. Жуковського, 66б, 2-й навч. корпус. ЗНУ, каб. 110
тел. 228-75-17, 289-41-45, моб. тел. 066-684-29-11

Запрошуємо всіх охочих на відпочинок до ССОТ “Славутич” смт. Кирилівка

28.06.13 – 07.07.13
08.07.13 – 17.07.13
18.07.13 – 27.07.13

28.07.13 – 06.08.13
07.08.13 – 16.08.13
17.08.13 – 26.08.13

Вартість путівки для 1 особи на 10 днів із дворазовим харчуванням (обід, вечеря) для викладачів, співробітників, студентів, аспірантів і докторантів Запорізького національного університету та для членів їх сімей (чоловік, дружина, діти):

- вагончик – 1 050,00 грн;
- двомісний будинок – 1 250,00 грн;
- тримісний будинок – 1 150,00 грн;
- чотиримісний будинок – 1 150,00 грн;
- кімната покращеного устаткування (двомісна) – 1 900,00 грн;
- кімната поліпшеної комфортності (двомісна) – 2 050,00 грн.

Знижка для членів профспілки ППО ЗНУ

- для викладачів та співробітників – 200,00 грн,
- для студентів-членів профспілки ППО ЗНУ – 100,00 грн.

Вартість путівки для 1 особи на 10 днів із дворазовим харчуванням (обід, вечеря) для сторонніх осіб

- вагончик – 1 100,00 грн;
- двомісний будинок – 1 400,00 грн;
- тримісний будинок – 1 300,00 грн;
- чотиримісний будинок – 1 300,00 грн.
- кімната покращеного устаткування (двомісна) – 2 550,00 грн;
- кімната поліпшеної комфортності (двомісна) – 2 650,00 грн.

Звертайтеся до нас за адресою:

IV навчальний корпус, аудиторія 209;
тел. 228-75-27, 228-76-05, 289-41-17;
т.м. 067-810-82-48, з 10:00 до 15:00.

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД “ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ” Міністерства освіти і науки України

Факультет соціології та управління оголошує прийом на напрям підготовки 6.020301 “ФІЛОСОФІЯ”

Перелік конкурсних предметів у сертифікаті Українського центру оцінювання якості освіти (вступних екзаменів):

- Українська мова та література – 124 бали;
- Історія України – 140 балів (профільний);
- Світова література або іноземна мова – 124 бали.

Спеціалізації:

- Релігієзнавство;
- Філософія управління;
- Філософія інформаційної діяльності.

Рівень кваліфікаційної підготовки:

- Бакалавр філософії;
- Спеціаліст релігієзнавства;
- Магістр релігієзнавства.

Форма навчання: денна

Форма оплати: контракт

Вартість контракту у 2013 році 3 985 грн. за семестр.

Прийом документів триває з 01.07.2013 по 31.07.2013

Декан - доктор філософських наук, професор

Максим Анатолійович Лепський

Телефон: (061) 228-75-80

Кафедра соціальної філософії та управління: зав. кафедри – доктор філософських наук, професор Віталій Іванович Воловик
Телефон: (061) 228-75-73

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД “ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ” Міністерства освіти і науки України

оголошує набір абітурієнтів на математичний факультет за освітньо-кваліфікаційними рівнями “спеціаліст” та “магістр” за новою спеціальністю

інженерія програмного забезпечення

Студенти напряму “Програмна інженерія” у процесі навчання роблять акцент на поглиблене вивчення сучасних технологій розробки програмного забезпечення. Випускники цього напряму можуть обіймати такі первинні посади: програміст, тестувальник програмного забезпечення, системний аналітик, системний адміністратор, WEB-дизайнер та інші. Випускники за фахом “Програмна інженерія” можуть працювати у спеціалізованих компаніях з розробки програмного забезпечення, в інформаційно-аналітичних та обчислювальних центрах великих підприємств та установ, а також у будь-якій галузі, де застосовується програмне забезпечення.

Декан факультету: доктор технічних наук, професор

Сергій Іванович Гоменюк

Деканат знаходиться за адресою:

просп. Леніна, 74 (V корпус ЗНУ), к. 209

Телефон: 228-76-48

Сайт: <http://mathdept.znu.edu.ua/>

Кафедра інформаційних технологій

Завідувач кафедри: кандидат технічних наук, доцент

Сергій Юрійович Борю

(I корпус ЗНУ, к. 39)

Телефон: 228-75-38

Сайт: <http://kit.znu.edu.ua>

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД “ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ” Міністерства освіти і науки України

оголошує конкурс на заміщення

вакантних посад:

- викладач кафедри туризму – 4 ставки;
- старший викладач кафедри туризму – 1 ставка;
- старший викладач кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності – 1 ставка;
- доцент кафедри туризму – 2 ставки;
- доцент кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності – 7 ставок;
- професор кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності – 1 ставка;
- завідувач кафедри туризму, професор – 1 ставка.

Умови конкурсу:

Кандидат на посаду професора, завідувача кафедри повинен мати вчене звання професора або науковий ступінь доктора відповідної галузі наук і стаж науково-педагогічної роботи за профілем кафедри у ВНЗ III – IV рівнів акредитації не менше восьми років.

Кандидат на посаду професора кафедри повинен мати вчене звання професора або науковий ступінь доктора відповідної галузі наук і стаж науково-педагогічної роботи за профілем кафедри у ВНЗ III – IV рівнів акредитації не менше восьми років.

Кандидат на посаду доцента кафедри повинен мати повну вищу освіту за фахом, не менше п'яти років науково-педагогічного стажу і ступінь кандидата наук або звання доцента, старшого наукового співробітника за профілем кафедри, досвід викладацької, науково-дослідницької роботи.

Кандидат на посаду старшого викладача кафедри повинен мати повну вищу освіту за фахом, не менше п'яти років науково-педагогічного стажу, досвід викладацької, науково-дослідницької роботи (не менше 5-ти опублікованих наукових робіт, участь не менше ніж у 6-ти конференціях).

Кандидат на посаду викладача кафедри повинен мати повну вищу освіту за фахом, не менше трьох років науково-педагогічного стажу, ступінь магістра за спеціальністю, яка відповідає профілю кафедри.

Заяви на участь у конкурсі подавати протягом місяця з дня надрукування оголошення за адресою: 69600, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66, I навчальний корпус, загальний відділ (каб. 48).

До заяви, зареєстрованої в загальному відділі ЗНУ, додається:

✍ додаток до анкети на участь у конкурсі (каб. 48),

✍ завірений список наукових праць,

а для тих, хто не працює в ЗНУ, також:

✍ особовий листок з обліку кадрів,

✍ автобіографія,

✍ документи про освіту, науковий ступінь і вчене звання.

За довідками звертатись за телефоном: 228-75-12

Обласна академічна газета “Запорізький університет”

Засновник і видавець – колектив Запорізького національного університету
Видається – з 1973 року

Творчий колектив: **Таміла Тарасенко, Олена Хлестун, Олена Ярошенко, Дар'я Олійник, Ксенія Назаренко**
Інтернет-версія – **Олени Благодарової**
Фотокоореспондент – **Василь Биченко**
Верстання – **Тарас Вороний**

Номер підписаний до друку 18.06.2013

Автори надрукованих матеріалів несуть відповідальність за підбір і точність фактів і цитат, статистичних даних, які не підлягають відкритій публікації. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точку зору автора.

Зареєстровано Запорізьким обласним управлінням юстиції: свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія 33 №735-010-пр від 7 червня 2006 року. Виходить двічі на місяць українською мовою. Поширюється безкоштовно. Один друкований аркуш. Наклад 1000 примірників.

Адреса редакції:
69063, м. Запоріжжя, вул. залізнична, 24
9 поверх, кабінет №2
Телефон: **228-75-32**
e-mail: **znu.gazeta@gmail.com**
Надруковано
в ТОВ “Південноукраїнська виробнича компанія”